

OBIĆ (15) *vb pf*

o jasne.

inf obić (5). ◇ *praet 3 sg m* obiał (5). ◇ *plusq 3 sg m* był obiał (1). ◇ *imp 2 sg* obij (1). ◇ *3 sg* niechąj obije (1). ◇ *impers praet* obito (1). ◇ *part praet act* obiwszy (1).

Sł stp notuje, Cn s.v. obijam komu gębę, Linde XVI – XVIII w.

1. Pokryć jakąś powierzchnię warstwą czegoś (zwykle tkaniną lub blachą), często dla ozdoby; *obtexare, operire, texare PolAnt* [w tym: *co* (11)] (12) :

obić czym (9): Iuż śtáynia/ iuż śtadoła/ ták iáko może być/ Bo ták iuż y plewámi ściány może obić. *RejWiz* 153; Tákże Sálomon obiał we wnątrz Dom śczyrem złothem *BibRadz 3.Reg* 6/21, *3.Reg* 6/21, 22, *4.Reg* 18/16; Adornare Thalamum, Łóźnicę kobiercy obić *Mqcz* 269c; ode tlá do^{mv} áz do piętrá obiał ściány drzewem (cedrowym) *BudBib 3.Reg* 6/15; *GrabPospR* K3v; Więc ná rybi xtałt/ wnet śzkutę vrobił/ Y vdychtował/ y żelázem obiał *KlonFlis* E4.

obić w co (1): Koćcioł w zamku obito pięknie w złotogłowy *StryjWjaz* Cv.

Przen [czym] (2) : iákimi iey [cnoty] pokoy śpálerámi obić. *RejWiz* 8; Obiyże mu ie [serce gościowi, tj. Bogu] onemi oponámi pokory/ wiáry/ cnoty/ á śtáłości śwoiey. *RejPos* 87.

2. Przybić do czegoś wiele przedmiotów [co czym] (3) : Potrzebá téż thę śkrzynię wnątrz dobrze Palmi obić *Strum* K2v; Widzę cále śyżłaki/ tarcze nieskrwáwioné/ Widzę drzewá/ y groty nic nienarużoné. [...] Ráczéy gmách/ y łóźnicę tym niechay obiié *KochFr* 45.

Przen (1) :

Szereg: »obić i ochędożyć« (1): iżeś ielt koćcioł á przybytek Duchá świątego. A tu śie vcz iáko maź ten koćcioł á ten przybytek obić y ochędożyć iemu/ iż nie świeczkámi áni krzyżyki *RejPos* 351v.

3. [Oderwać uderzeniem [co]: á obiwszy potym glinę [z odlewanego przedmiotu]/ wśzyftko to vlano naydziefz *SienHerb* 604b; potym znośiwfzy go [len] do do^{mv} á náśienie obiwfzy/ chowáią pod dáchem *Cresc* 1571 188.]

4. [Omlócić [czego]: (nagł) Trituratio grochu (–) [W] Winczu obito grochu kop 7 *InwBiskWłocł* 1582/49, 50.]

Formacje współrdzenne cf BIĆ.

Cf **OBBIĆ, OBICIE, OBITY**